

ประกาศ
ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามเด็ก
พ.ศ. ๒๔๖๔

เจ้าพระยาธรรมาธิกรณาธิบดี เสนาบดีกระทรวงวัง รับพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกาศทราบทั่วกันว่า ตั้งแต่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามเด็กมาแล้ว นั้น ได้ทรงทราบได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า มีบุคคลบางจำพวกได้บังเกิดความเข้าใจผิดคิดเห็นไปต่าง ๆ นา ๆ ล้วนผิดเพี้ยนจากความตั้งพระราชหฤทัยดี ซึ่งได้แสดงปรากฏในพระราชกฤษฎีกานั้นทุกประการ

แท้จริงเมื่อก่อนที่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามสัตรี พ.ศ. ๒๔๖๐ และ ๒๔๖๔ นั้น การใช้คำนำนามเด็กหาได้มีเป็นระเบียบโดยแน่นอนอย่างใดไม่ เด็กลูกสามัญชนมักใช้เรียกกันว่า “หนูนั้นหนูนี้” บ้าง “เด็กนั้นเด็กนี้” บ้าง และส่วนเด็กที่เป็นบุตรพระบุตรของผู้มีบรรดาศักดิ์มักใช้เรียกกันว่า “คุณ” โดยเหตุที่ทรงพระราชดำริว่า “คุณ” ไม่ควรใช้ให้พราเปรือพื้นผิว จึงได้ทรงพระราชดำริให้ใช้คำว่า “นายน้อย” และ “นางน้อย” ขึ้นแทน ส่วนคำนำนามเด็กผู้เป็นบุตรพระบุตรของสามัญชนที่มีใช้อยู่ว่า “หนู” หรือ “เด็ก” นั้น ทรงพระราชดำริว่า คำว่า “หนู” เป็นศัพท์ที่เพี้ยนมาจากภาษาจีนว่า “ฮิน” ไม่สมควรใช้สำหรับเป็นคำนำนามเด็กที่เป็นเชื้อชาติสยามแท้ จึงได้ทรงยกเลิกเสีย ให้คงใช้คำว่า “เด็ก” ซึ่งเป็นคำไทยเท่านั้นแต่คำเดียว

แต่เมื่อมีผู้มิได้รู้จริงและมีได้ไม่ใส่ใจสอบสวนถึงมูลเดิมแห่งความเปลี่ยนแปลงนั้นนั้น เกิดมีความเข้าใจผิดคิดเห็นมากมายไปเกินกว่าความตั้งพระราชหฤทัยแท้จริงนี้ จึงมาทรงพระราชดำริให้ใคร่ครวญดูว่า การที่จะใช้คำนำนามเด็กว่ากระไรนั้น แท้จริงก็มีใช่เป็นสิ่งที่สำคัญในทางรัฐประศาสน์ คือมิได้เปลี่ยนแปลงสถิติหรือนิติธรรมของกรุงสยามแต่อย่างใด ๆ เลย มิควรที่จะให้บังเกิดเป็นข้อที่ทำให้ใคร ๆ เก็บไปเดือดร้อนรำคาญ จนต้องเปลืองเวลาคิดไปต่าง ๆ ให้เสียเวลาที่ใช้ประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์ดีกว่า

เมื่อมาปรากฏขึ้นว่า พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามเด็กนั้น มิได้ให้คุณความสดวกสมพระราชประสงค์ แต่ตรงกันข้ามกับเป็นเครื่องทำให้เปลืองเวลาและความคิดของข้าแผ่นดินเช่นนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามเด็ก พ.ศ. ๒๔๖๔ นั้นเสียแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาล

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๔๖๔